

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E DREJTËSISË

MINISTRIA E ARSIMIT, SPORTIT
DHE RINISË

Nr. 3348/1 Prot
Tiranë, më 18/04 /2018

Nr. 4212 Prot
Tiranë, më 08/05 /2018

URDHËR I PËRBASHKËT

Nr. 3348/1, Datë 18/04 /2018

PËR

RREGULLIMIN E PROCESIT ARSIMOR NË INSTITUCIONET E EKZEKUTIMIT
TË VENDIMEVE PENALE PËR TË MITUR

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të nenit 117, pika 7, të ligjit nr. 37, datë 30.3.2017 “Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur”, të nenit 7, pika 2 të ligjit nr. 8678, datë 14.5.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Ministrisë së Drejtësisë”, të ndryshuar; të nenit 18 të ligjit nr. 69/2012, datë 21.6.2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë” ndryshuar; dhe nenit 37 të ligjit nr. 8328, datë 16.4.1998 “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve” i ndryshuar,

URDHËROJMË:

1. Miratimin e rregullave për zhvillimin e procesit arsimor në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, sipas tekstit bashkëlidhur dhe që është pjesë përbërëse e këtij urdhri.
2. Ngarkohen Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe Njësitë Arsimore Vendore për zbatimin e këtij urdhri.
3. Ngarkohen Sekretarët e Përgjithshëm për ndjekjen e zbatimit të këtij urdhri.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

MINISTRI

Etilda Gjonaj (Saliu)

MINISTRI

Lindita Nikolla

RREGULLIMI I PROCESIT ARSIMOR NË INSTITUCIONET E EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE PENALE PËR TË MITUR

KREU I RREGULLA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Qëllimi**

Qëllimi i këtyre rregullave është të sigurojnë arsimimin bazë të detyrueshëm dhe sipas rastit edhe arsimim e mesëm dhe/ose të lartë, aty ku kushtet e lejojnë për të të miturit/të rinjtë e vendosur në mjediset e institucionit të paraburgimit dhe/ose në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale për të mitur (në vijim “institucionit të paraburgimit/IEVP”).

Neni 2 **Objekti**

Objekt i rregullave është përcaktimi i mënyrës dhe metodologjisë së nevojshme për zhvillimin e procesit mësimor, si dhe përcaktimi i detyrave për strukturat përgjegjëse për zhvillimin dhe mbarëvajtjen e procesit mësimor për të miturit/të rinjtë e moshës shkollore të vendosur në mjediset e institucionit të paraburgimit/IEVP.

Neni 3 **Parimet e zhvillimit të procesit mësimor**

1. Procesi mësimor për të miturit e vendosur në mjediset e institucionit të paraburgimit/IEVP është në përputhje me standardet e shërbimit të arsimit në Republikën e Shqipërisë të përcaktuara nga Kushtetuta dhe legjislacionin në fuqi.
2. Çdo i mitur që ndodhet në mjediset e institucionit të paraburgimit/IEVP ka të drejtë të arsimohet në përshtatje me nevojat dhe aftësitë e tij duke u bazuar në programe dhe plane mësimore që synojnë riintegrimin dhe aftësimin për të marrë një rol konstruktiv në shoqëri pas lirimit.
3. Të paraburgosurit dhe/ose të dënuarit të mitur i sigurohet arsimi bazë i detyrueshëm dhe, sipas rastit, edhe arsimi i mesëm dhe/ose i lartë.
4. Arsimimi i të miturit kur zhvillohet në mjediset e institucionit të paraburgimit/IEVP, është në përputhje me kurrikulën e arsimit parauniversitar dhe realizohet përmes programeve dhe moduleve mësimore për individët e moshës shkollore, të cilat hartohen në mënyrë që të sigurojnë vijimësinë e shkollimit të tij pas lirimit.
5. Struktura e vitit shkollor që zhvillohet në mjediset e institucionit të paraburgimit/IEVP është e njëjtë me atë të parashikuar për institucionet arsimore publike.
6. Procesi mësimor në mjediset e institucionit të paraburgimit/IEVP drejtohet nga mësues të kualifikuar.
7. Asnjë masë disiplinore e marrë sipas dispozitave të Kodit të Drejtësisë Penale për të Mitur (këtu e në vijim “KMDP”) nuk mund të pengojë të miturin nga realizimi i programit mësimor.
8. Të drejtat dhe detyrimet për ndjekjen e procesit mësimor nga të miturit në mjediset e

institucionit të paraburgimit/IEVP janë të njëjta me të drejtat dhe detyrimet e nxënësve në institucionet arsimore publike.

9. I paraburgosuri/i dënuari i mitur mund të punojë në përputhje me detyrimet e parashikuara në Kodin e Punës dhe në legjislacionin në fuqi për punësimin e të miturve, vetëm nëse një gjë e tillë nuk pengon arsimimi i tij, lehtëson edukimin profesional dhe punësimin e tij pas lirimt.

10. Institucioni i paraburgimit/IEVP dhe personeli mësimdhënës nxit partneritetin *Shkollë-Familje* për një proces mësimor të suksesshëm.

Neni 4

Legjislacioni i zbatueshëm

1. Në kuadër të mirëfunksionimit të sistemit të drejtësisë penale për të miturit, trajtimi dhe edukimi duhet të zhvillohet me qëllim përmirësimin e njohurive në respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut sipas standardeve ndërkombëtare dhe vendase.

2. Arsimimi i të miturve në konflikt me ligjin mbështetet në parimet kushtetuese, në Konventën për të Drejtat e Fëmijës lidhur me të drejtën për arsim, si dhe në legjislacionin shqiptar në fuqi që normon të drejtat e të miturve/të rinjve për arsimim.

Neni 5

Përshtatja e arsyeshme

1. Për të paraburgosurit dhe/ose të dënuarit të mitur që kanë vështirësi të të mësuarit ose të nxënësve ose të tjera vështirësi që lidhen me aftësinë e kufizuar, trajtohen me plane edukimi individuale.

2. Të njëjtat rregulla zbatohen edhe për të paraburgosurit dhe/ose të dënuarit e miturit që nuk kanë ndjekur asnjë klasë në institucionet arsimore parauniversitare.

Neni 6

Nxitja dhe motivimi i të miturve për zbatimin e programit mësimor

Punonjësit e institucionit të paraburgimit/IEVP-së dhe njësitë arsimore vendore marrin masa të inkurajojnë dhe motivojnë të miturit për të ndjekur dhe për të marrë pjesë aktivisht në programet dhe veprimtaritë mësimore me qëllim aftësimin e tyre dhe riintegrimin e shpejtë pas përfundimit të periudhës së paraburgimit dhe/ose dënimit.

KREU II

RREGULLA PËR ZHVILLIMIN E PROCESIT MËSIMOR JASHTË MJEDISEVE TË INSTITUCIONIT TË PARABURGIMIT/IEVP

Neni 7

Arsimimi dhe trajnimi profesional në mjediset e institucioneve arsimore publike

1. Për të paraburgosurit/të dënuarit e mitur merren masa dhe vlerësohen mundësitë e organizimit dhe ndjekjes së procesit mësimor në mjedise të institucioneve arsimore publike jashtë mjediseve të institucionit të paraburgimit/IEVP.

2. Drejtuesit e institucionit të paraburgimit/IEVP dhe të njësisë arsimore vendore marrin

masa për nxitjen e praktikave të parashikuara në pikën 1 të këtij neni.

3. Drejtuesit e institucionit të paraburgimit/IEVP dhe të njësisë arsimore vendore janë përgjegjës për frekuentimin, zhvillimin, mbarëvajtjen dhe monitorimin e procesit mësimor në mjediset dhe institucioneve arsimore publike.

Neni 8

Regjistrimi në institucionin arsimor dhe transporti

1. Drejtuesi i institucionit të paraburgimit/IEVP-së përgatit listën emërore të të miturve të paraburgosur dhe/ose të dënuar për të ndjekur procesin mësimor pranë institucionit arsimor të përcaktuar nga njësia arsimore vendore.
2. Drejtuesi i institucionit të paraburgimit/IEVP-së në bashkëpunim me drejtuesin e njësisë arsimore vendore marrin masa për të garantuar regjistrimin e të miturve në institucionin arsimor publik pranë institucionit të paraburgimit/IEVP-së në klasat përkatëse.
3. Përcaktimi i klasës që do të frekuentohet nga i mituri bëhet mbi bazën e dokumentacionit të mbarimit të klasës paraardhëse. Në mungesë të këtij dokumentacioni realizohet një testim paraprak për vlerësimin e njohurive dhe përcaktimin e klasës. Njësia arsimore vendore në bashkëpunim me drejtuesin e institucionit arsimor krijon një komision të posaçëm për zhvillimin e testimit të njohurive të të miturit.
4. Shoqërimi i të miturve për në mjediset e institucionit arsimor sigurohet nga institucioni i paraburgimit/IEVP mbi bazën e rregullave të posaçme të hartuara për lëvizjet e të miturve me qëllim zhvillimin e procesit mësimor.

KREU III

RREGULLAT E PROCESIT MËSIMOR NË INSTITUCIONIN E PARABURGIMIT/IEVP

Neni 9

Programi mësimor, plani mësimor dhe personeli mësimor

1. Për të miturit e paraburgosur dhe/ose të dënuar zbatohet programi mësimor gjithëpërfshirës, duke mbajtur në konsideratë se:
 - a) kohëzgjatja vjetore e procesit mësimor caktohet në bazë të udhëzimit përkatës të vitit shkollor;
 - b) kohëzgjatja ditore e procesit mësimor deri në 6 (gjashtë) orë mësimore për të miturit në klasat VII - XII dhe deri në 5 (pesë) orë mësimore në ditë për të miturit në klasën VI dhe më ulët.
2. Për plotësimin e nevojave individuale të të miturve, personeli mësimdhënës përditësohet me nivelin e njohurive dhe dijeve të të miturit përmes marrjes së informacionit prej institucionit arsimor të ndjekur nga i miturit, si edhe drejtpërdrejt nga i mituri.
3. Të miturit e paraburgosur dhe/ose të dënuar përfshihen në programin mësimor pas një vlerësimi paraprak të nivelit të tyre jo më vonë se 3 ditë nga vendosja në institucionin e paraburgimit/IEVP.
4. Njësitë arsimore vendore kanë detyrimin të përcaktojnë nevojën dhe të ofrojnë program të përshtatur në rast të mungesës së njohurive dhe të aftësive për të shkruar dhe për të lexuar.
5. Procesi mësimor zhvillohet në ambiente të posaçme, të përshtatura në klasa, që vihen në dispozicion nga institucioni i paraburgimit/IEVP-së.
6. Për të miturit që për arsye shëndetësore nuk mund të ndjekin programin mësimor në

